

Bestuursverslag VDZ Nederland 2007

Missie en doelgroep

VDZ Nederland is de landelijke beroepsorganisatie voor directies in de zorgsector. Volgens haar missie biedt zij ondersteuning aan bestuurders en managers van organisaties op het snijvlak van wonen, welzijn en zorg, met als eindresultaat een waardevol netwerk van innovatieve, competente en integere bestuurders en managers.

De leden van VDZ Nederland zijn Raden van Bestuur, algemeen directeuren, locatiedirecteuren/managers en cluster- of regiodirecteuren van zorgorganisaties, met name in de ouderenzorg (zorgcentra, verpleeghuizen, serviceflats, thuiszorg).

De vereniging biedt haar leden ondersteuning door:

- o een platform- en netwerkfunctie te vervullen, zowel op landelijk als regionaal niveau;
- o de dialoog met aanverwante beroepsgroepen en de politiek te stimuleren en te intensiveren;
- o het organiseren van landelijke en regionale activiteiten zoals congressen en symposia, studiebijeenkomsten, regionale netwerkbijeenkomsten en excursies;
- o onderhouden van een gedragscode als leidraad voor het functioneren;
- o collectieve en individuele belangenbehartiging, bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsvoorwaarden;
- o een veelzijdig service- en dienstenaanbod aan individuele leden, zoals juridische serviceverlening, loopbaanbegeleiding/outplacement en individuele/collectieve coaching, opstellen directiestatuten;
- o bemiddeling bij interim-management en werving & selectie in managementfuncties;
- o informatie via VDZ Magazine, digitale nieuwsbrief, publicaties, de website, een documentatiecentrum en een helpdesk.

Stagnatie strategie, beleids- en actieplan

In de afgelopen jaren is niet alleen het ledenbestand van VDZ Nederland fors teruggelopen, maar ook de vraag naar de door de vereniging geleverde diensten. In 2005 en 2006 is daarom hard gewerkt aan het opstellen van een ambitieus strategieplan, met het doel het tij te keren. Op grond van dit strategieplan is in 2006 een beleids- en actieplan opgesteld. Dit plan is in de ledenvergadering op 16 november 2006 door de leden goedgekeurd.

De belangrijkste voornemens die hierin waren uitgewerkt zijn:

- o bevordering van de kwaliteit van bestuurders en managers in de sectoren wonen, welzijn en zorg;
- o actieve beïnvloeding van het imago van de sector en de identiteit van de beroepsgroep;
- o stimuleren van innovatie en kwaliteitsontwikkeling en het aanreiken van instrumenten;
- o het bieden van praktische ondersteuning;
- o het actief en op waardevolle wijze vervullen van de netwerkfunctie voor bestuurders en managers in de sectoren wonen, welzijn en zorg.

Begin 2007 bleek echter dat het bureau het beleids- en actieplan niet tot uitvoering kon brengen. Bovendien ontstonden continuïteitsproblemen, zowel voor de korte als voor de langere termijn.

Dit waren de directe aanleidingen voor het bestuur om de directeur van het bureau te verzoeken tijdelijk terug te treden en een interim-directeur te benoemen met de opdracht continuïteit te bieden, urgente maatregelen voor de korte termijn voortvarend uit te voeren en te werken aan structurele oplossingen voor de langere termijn.

Om de oorzaken van de problemen te analyseren en de besluitvorming door het bestuur over de toekomstige koers van de vereniging zorgvuldig te onderbouwen heeft de interim-directeur een onderzoek gedaan naar het imago en de levensvatbaarheid van VDZ Nederland. Er is een analyse gemaakt van het ledenbestand, van de vraag naar het dienstenaanbod en er is een stakeholdersonderzoek gedaan naar de verwachtingen en beelden over VDZ Nederland.

Analyse continuïteitsproblemen

Uit de analyse van het ledenbestand bleek dat ongeveer een derde deel van de ca. 500 leden eindverantwoordelijk bestuurder is van een zorgorganisatie en tweederde van de leden directeur of manager van een organisatieonderdeel. De afname van de belangstelling voor het dienstenaanbod van VDZ Nederland bleek al jaren gaande, maar bereikte in 2005 en 2006 een dieptepunt: slechts 10% van de leden maakte meerdere keren per jaar gebruik van het aanbod van de vereniging.

De vaste bureaunkosten (medewerkers, huisvesting, algemene en administratiekosten) waren hoger dan de contributieopbrengsten. Het verschil werd overbrugd door inkomsten uit activiteiten en sponsor- en advertentieopbrengsten.

Uit een uitgebreid imago- en wensenonderzoek onder leden en stakeholders bleek dat de verbondenheid van de leden en relaties met VDZ Nederland zeer gering is en dat er geen potentie aanwezig is om hierin verandering aan te brengen.

De conclusie was dat het (financieel) niet verantwoord is om de vereniging in de huidige opzet te laten voortbestaan. Wanneer het bestuur niet zou ingrijpen, zou de vereniging afkoersen op een faillissement.

Veranderende ondersteuningsbehoeften

Uit het imago- en wensenonderzoek bleek dat de behoefte aan ondersteuning in de beroepsuitoefening van bestuurders, directeuren en managers aan verandering onderhevig is als gevolg van de ontwikkelingen in de samenleving en de zorg. Er is een variëteit in typen organisatiestructuren en dienstverlening ontstaan, met als gevolg dat er bij de leidinggevers grote verschillen zijn ontstaan in verantwoordelijkheid en niveau. Daarnaast heeft ook de introductie van ICT in de sector een enorme invloed.

De doelgroep van VDZ Nederland bleek wel behoefte te hebben aan professionalisering in de vorm van ondersteuning in de beroepsuitoefening. Er is veel aanbod op dit gebied, maar met name directeuren en managers van organisatieonderdelen ervaren het probleem dat zij moeilijk overzicht over alle ondersteuningsmogelijkheden kunnen houden en de juiste keuzes uit het rijk geschakeerde aanbod kunnen maken. Bovendien kent deze doelgroep vrijwel geen besloten managementwerkgroepen, waar men in vertrouwde innovatieve kennis en vragen uit kan wisselen. Het bleek wenselijk te zijn als er een niet commerciële makelaarsfunctie georganiseerd zou worden om persoonlijk te bemiddelen in het brede aanbod voor beroepsondersteuning en in de vorming van besloten managementwerkgroepen.

Daarnaast bleek er belangstelling voor VDZ Interim. Dit is een onderscheidende activiteit in de sector, waarbij VDZ Nederland op een non for profit-basis bemiddelt bij vragen naar interim-management en organisatieadvies.

Dit waren voor het bestuur voldoende aanleidingen om in september 2007 het besluit te nemen te onderzoeken of er organisaties zonder winstoogmerk zijn, die bereid zijn bovenstaande activiteiten op te pakken. Bovendien besloot het bestuur raadplegingen te organiseren over de mogelijke opties voor de toekomstige koers van VDZ Nederland.

Potentiële kandidaten voor overname van VDZ-activiteiten

In oktober 2007 heeft het bestuur van VDZ Nederland gesprekken gevoerd met een aantal organisaties en bureaus, die hun belangstelling kenbaar hadden gemaakt voor een mogelijke overname van een deel van de activiteiten.

Tijdens de ledenraadplegingen en een raadpleging met de interim-managers van VDZ Interim is vervolgens gesproken over de afwegingen voor een keuze. Tijdens de raadplegingen bleek de bestuurskeuze om tot een zorgvuldige afronding van de vereniging te komen te worden ondersteund. Men sprak waardering uit, dat vanuit kracht werd geopereerd.

Na een zorgvuldige analyse van kansen en risico's heeft het bestuur in november 2007 geconcludeerd dat het Nederlands Centrum voor Directeuren en Commissarissen (NCD) de meeste mogelijkheden biedt om de makelaarsfunctie en de ondersteuning van de managementwerkgroepen te ontwikkelen en dat de Atrivé Groep de beste partij is om VDZ Interim over te nemen. Beide organisaties hebben de positie, de energie en de inzet om deze activiteiten te ontwikkelen en aan VDZ-leden aan te bieden. Zij staan open voor een mogelijke functie voor de directeur en andere VDZ-medewerkers. En daarnaast hebben zij belangstelling voor samenwerking met elkaar.

Het bestuur heeft vervolgens in de Algemene Ledenvergadering op 29 november 2007 het voorgenomen besluit aan de leden voorgelegd om een deel van de activiteiten van VDZ over te dragen en de overige activiteiten te beëindigen.

Besluit Algemene Ledenvergadering

De leden stemden op 29 november 2007 praktisch unaniem in met de bestuursvoorstellen. Het bestuur kreeg van de leden het mandaat de mogelijkheden voor overdracht van een deel van de activiteiten verder te onderzoeken, te onderhandelen hierover met de potentiële overnamepartijen, de overdracht vervolgens te effectueren en daartoe alle noodzakelijke rechtshandelingen te verrichten. Hierbij heeft het bestuur toegezegd dat zij de arbeidsrechtelijke aspecten en verplichtingen aan andere belanghebbenden zorgvuldig zullen behandelen.

Bij een eventueel positief resultaat van de vereniging zal het bestuur dit bestemmen aan een doel dat zoveel mogelijk overeenkomt met de doelstelling van de vereniging.

Na overdracht van de activiteiten en eventuele rechten en verplichtingen zal medio 2008 aan de leden een ontbindingsbesluit worden voorgelegd in een Algemene Ledenvergadering. Op deze vergadering zal het bestuur verantwoording afleggen over de resultaten en kunnen de leden deze resultaten toetsen aan de uitgangspunten voor de onderhandelingen, die met de leden zijn bepaald.

Dit besluit van de leden heeft tot gevolg dat de contributieverplichting voor 2008 doorloopt. De Algemene Ledenvergadering heeft de contributie voor 2008 vastgesteld op het niveau van 2007: € 550,- voor gewone leden, € 450,- voor reductieleden (bij meerdere leden in een organisatie) en € 50,- voor buitengewone leden.

Het bestuur is vervolgens in december 2007 gestart met het overleg met het NCD en de Atrivé Groep over de overdracht van activiteiten.

Informatievoorziening aan de leden en aan derden

Gedurende het verslagjaar heeft het bestuur veel aandacht besteed aan de verstrekking van informatie over de ontwikkelingen bij VDZ Nederland aan de leden.

- o 24 april 1e koersbrief: berichtgeving over continuïteitsproblemen bij VDZ Nederland;
- o 21 mei 2^e koersbrief: toelichting op de problemen en berichtgeving benoeming directeur ad interim;
- o 19 september 3^e koersbrief: informatie over resultaten van onderzoek naar het toekomstperspectief van VDZ Nederland en de aankondiging van ledenraadplegingen hierover in oktober 2007;
- o Oktober: document ter voorbereiding van de ledenraadplegingen;
- o November: beslisdocument ter voorbereiding van de Algemene Ledenvergadering;
- o 10 december 4^e koersbrief: informatie over de besluiten van de Algemene Ledenvergadering over de toekomst van VDZ Nederland.

De relaties van VDZ Nederland hebben in mei, september en in december 2007 informatie ontvangen over de problemen bij VDZ Nederland, de wijze waarop het bestuur zich heeft beraden over de toekomst en over de besluiten van de Algemene Ledenvergadering. Ten behoeve van het publiek heeft VDZ Nederland enkele keren een persbericht uitgebracht. De berichtgeving over de ontwikkelingen bij VDZ Nederland zijn gepubliceerd door Zorgvisie.

VDZ Magazine

In 2007 is het VDZ Magazine in een vernieuwde lay-out vier maal uitgebracht aan leden en relaties. In december 2007 verscheen het laatste nummer, met o.a. een terugblik op 35 jaar VDZ Nederland.

Ledenbijeenkomsten

In 2007 zijn voor de VDZ-leden de volgende bijeenkomsten georganiseerd:

- o Regionale Netwerk bijeenkomsten;
In alle vier regio's, waarin VDZ Nederland is onderverdeeld, zijn inhoudelijke bijeenkomsten georganiseerd in instellingen van een van de collega-directeuren. Het Netwerk Noordoost en de afdeling Noord Holland hielden meerdaagse studiebijeenkomst;
- o Netwerkbijeenkomst voor leden uit serviceflats;
- o Ledenraadplegingen en raadpleging van de interim-managers van VDZ interim;
- o Algemene ledenvergadering op 29 november;
Ochtendbijeenkomst: Toekomststrategie VDZ Nederland
Thema middagdeel: "Vindplaats voor professioneel Management".

Deskundigheidsbevordering

- o 8 februari, 20 maart, 9 mei, 12 september:
Workshop Goed Besturen in het RvT-model;
- o 15 maart:
Workshop (Crisis)communicatie;
- o 4, 11, 18, 25 juli, 1, 8, 15, 22, 29 augustus:
Zomerontmoetingen, bijeenkomsten over een actueel thema ingeleid door een aansprekende gast.

Project

Samen met zorgorganisatie De Stromen uit Rotterdam heeft VDZ Nederland bewerkstelligd dat alle verpleeghuizen en zorgcentra in Nederland het KOKO spel konden ontvangen. KOKO staat voor Kiezende Ouderen in een Kansrijke Omgeving. Dit mede dankzij de subsidies van de stichting Centraal Fonds RvvZ en de Bavo stichting Heemstede. In februari werd het spel officieel gepresenteerd en konden de spellen aan alle zorginstellingen worden verzonden.

Ondersteuning bdKO

In 2005 is de Beroepsorganisatie Directies Kinderopvang (bdKO) opgericht. Bij de oprichting van de bdKO is een facilitaire samenwerking met VDZ Nederland aangegaan. Vanuit VDZ Nederland wordt sindsdien de bdKO inhoudelijk en secretarieel ondersteund.

Bijstelling VDZ Adviesregeling Arbeidsvoorwaarden Raden van Bestuur/ Directies Zorginstellingen

In 2006 werd de Adviesregeling Arbeidsvoorwaarden, in samenwerking met de Hay Group BV, op diverse punten bijgesteld en door de ledenvergadering van november dat jaar goedgekeurd. Wijzigingen betroffen vnl.: clusterindeling, budget, salarisbedragen en model arbeidsovereenkomst. De bijgestelde adviesregeling werd begin 2007 aan de leden toegezonden.

Professionalisering Bemiddeling Interim management

In 2006 en begin 2007 is hard gewerkt aan het verder professionaliseren van de bemiddelingsactiviteiten bij interim-management van VDZ Nederland. Zo zijn de voorbereidingen getroffen om de intake en het schaduwmanagement te intensiveren, evenals de deelname van de interim-managers aan intervisiegroepen en deskundigheidsbevordering. De modelcontracten zijn aangepast. Het onderscheidende punt, het non-profit karakter van de bemiddeling, is behouden gebleven. Dit betekent dat er door VDZ Nederland geen opslag op het tarief wordt gevraagd, maar dat bij een geslaagde bemiddeling alleen een eenmalige kostendekkende vergoeding wordt gevraagd van zowel de opdrachtgever als de interim-manager.

Internationale beroepsvereniging

VDZ Nederland is lid van de internationale vereniging van directeuren in de ouderenzorg: European Association for Directors of Residential Care Homes for the Elderly (E.D.E.). In november 2007 vond in Berlijn het eerste wereldcongres van deze vereniging plaats, waarbij ook de leden van VDZ Nederland zijn uitgenodigd. Namens het bestuur en de directie van VDZ Nederland hebben mevrouw Hartman en mevrouw Peters dit congres bijgewoond.

Samenwerking

VDZ Nederland heeft in het verslagjaar samengewerkt met de volgende organisaties:

- o Stichting Perspekt, een organisatie voor keurmerken in de zorg. Statutair is bepaald dat VDZ Nederland een bestuurszetel invult in het bestuur van Perspekt. Momenteel wordt deze bestuurszetel vervuld door mevrouw S. Schoemaker;
- o KMBV, instituut voor organisatieontwikkeling in Zorg en Welzijn. VDZ Nederland heeft een aantal jaren geleden de deskundigheidsbevordering van de leden bij de KMBV ondergebracht. KMBV huurt vergaderruimte van VDZ Nederland en gebruikt deze locatie als bezoekslocatie voor overleg met klanten en met derden.

De hoofdsponsors in 2007 waren het pensioenfonds PGGM, de SDB Groep, AAG Dienstverlening en OLCO.

De dienstverleners die VDZ Nederland in het verslagjaar heeft betrokken voor haar leden zijn:

- o Höcker Advocaten
- o Das Rechtsbijstand
- o Elfers Public Relations
- o Teerink, Bestuursadvies
- o De Joode, Crisiscommunicatie.

In het verslagjaar heeft VDZ Nederland overleg gevoerd met de beroepsverenigingen HEAD, NVZD, NVTZ, Verdiwel, Ven V Nederland, Sting, Stichting voor Managers (Ouderen)Zorg, Vereniging Managers Patiëntenzorg en Managers Netwerk Nederland. VDZ Nederland heeft met de volgende brancheverenigingen in de sector overleg gevoerd: met Aedes, branchevereniging van woningcorporaties en met Actiz, branchevereniging V&V en thuiszorg.

Financieel resultaat

Het financiële resultaat over 2007 is - € 90.366,-. Hiervan zijn € 162.212,- incidentele kosten, die zijn gemaakt om de continuïteitsproblemen op te lossen en het toekomstperspectief voor de vereniging te kunnen bepalen. Het betreffen de kosten voor de interim-directeur en (juridische) advisering.

Dit betekent dat het genormaliseerde exploitatieresultaat over 2007 + € 74.154,- bedraagt. Dit is met name gerealiseerd door vermindering van de kosten. De opbrengsten van contributies, activiteiten, sponsoring en advertenties bleken begin 2007 achter te blijven bij de begroting. Vervolgens zijn met name de kosten van publiciteit en PR en externe ondersteuning door de adviseurs van VDZ Nederland beperkt.

Samenstelling bestuur, directie en medewerker per 31 december 2007

- o De heer A.P. van Daelen, WoonZorgCentra Zuiderhout te Teteringen; voorzitter;
- o Mevrouw W. Stokvis-Gaastra, Zorgspectrum Westerhout te Alkmaar; vice-voorzitter;
- o De heer M.H. van den Berge, Zorggroep Noordwest-Veluwe te Harderwijk; secretaris/penningmeester (herbenoemd per 2007);
- o De heer H. de Graaf, interim manager te Zwolle;
- o Mevrouw A.H.J.M. Hartman, Den Bouw te Warnsveld (herbenoemd per 2007);
- o De heer J. Jonkman, Stichting Et Bientwark te Oosterwolde;
- o Mevrouw M. Lotsy, interim manager te Nigtevecht;
- o De heer P.J.J. Meijs, 't Heem te Udenhout;
- o De heer C.A.M. Strack van Schijndel, Park Boswijk te Doorn;
- o Mevrouw Mr. N.A. Peters, directeur VDZ Nederland
- o Mevrouw M.A.M. Bäckes-Kapteijn, directeur ad-interim
- o Mevrouw E.M. Koning-van Gasteren, administratief medewerker
- o Mevrouw J.J.M. Groot-Aarts, officemanager (tot 1 januari 2008)